

Samanslåing av Sogn og Fjordane og Hordaland fylkeskommunar

Sluttrapport for delprosjekt 1.1 Rettleiingstenester

Fylkesdirektøren si tilråding

Innhald

Innhold

Fylkesdirektøren si tilråding	1
1. Innleiing	3
1.1 Om delprosjektet – oppdraget	3
1.2. Delprosjektet har gjort tilrådingar innanfor rettleiingstenester:	5
2. Oppgåveløysing og organisering.....	5
2.1 Oppgåveløysing og organisering i dagens to fylkeskommunar	5
2.2 Utfordringar med dagens organisering og oppgåveløysing?	8
2.3 Korleis organiserer og utfører vi oppgåva/oppgåvene som ein fylkeskommune?	8
2.4 Vinning og nytteverdi	9
2. 5 Ressursberekning.....	10
3. Sentrale politiske avklaringspunkt.....	10
4. Tilråding	11
5. Andre kritiske avklaringspunkt	15

1. Innleiing

Delprosjekt 1.1- rettleiingstenester har følgjande organisering og medlem:

Delprosjektleder: Kenth Rune Teigen Måren
Delprosjektneleiar: Annbjørg Laupsa
Prosjektgruppe: Torbjørn Mjelstad, Sissel Brusegård, Jasmin Eminovic, Margunn Fosso Sande

Prosjektet har etablert desse undergruppene for å hente inn naudsynt kartlegging og kompetanse

- 1.1.1: Pedagogisk psykologisk teneste, to deltakarar frå kvart fylke.
- 1.1.2: Oppfølgingstenesta, ein deltakar frå kvart av fylka.
- 1.1.3: Opplæring i bedrift to deltakarar frå kvart fylke,
- 1.1.4: Vaksenopplæring, ein deltakar frå kvart av fylka.
- 1.1.5: Karriererettleiing, ein deltakar frå kvart av fylka

1.1 Om delprosjektet – oppdraget

Delprosjektet sitt oppdrag var å vurderer korleis ein, i samsvar med krava i opplæringslova, skal sikre ei heilskapleg god rettleiing, koordinering og oppfølging til elevar, lærlingar, ungdom utanfor opplæring og arbeid og vaksne. Delprosjektet har kartlagt og vurdert ulike løysingar for rettleiingstenestene med verknad frå 01.01.2020.

Delprosjektet har hatt eit sektorperspektiv, og lagt følgjande grunnprinsipp til grunn for vurderingane:

1. Elevar og lærlingar skal møte ei opplæring med høg kvalitet
2. Den vidaregåande opplæringa skal bidra til berekraftig forvaltning av ressursar
3. Den vidaregåande opplæringa skal bidra til gode og vekstkraftige lokalsamfunn og sterke by- og senterområde gjennom mellom anna eit breitt og likeverdig opplæringstilbod

Delprosjekt 1.1-rettleiingstenester har nærleik, likeverd, samhandling og dynamikk som viktige føringar for å måla i grunnprinsippa.

Nærleik: Sikre nærleik til elevar, lærlingar, lærebedrifter/opplæringskontor, tillitsvalde, skular og andre brukarar, slik at ein blir opplevd som tett på dei tenestene som skal ytast - dette skal sikre tillit, tid, tilgjengelegheit og høg kvalitet på tenestene.

Likeverd: Likeverdige tenester og likehandsaming i forvaltninga

Samhandling: Sikre tverrfagleg samhandling, heilskap og fleksibilitet i oppgåveløysinga

Dynamikk: Organiseringa må bidra til at organisasjonen er i stand til å justere seg og utvikle seg etter endra behov – vi byggjer på ein fleirfagleg fellesskap som arbeider mot få felles overordna mål

Desse målsetjingane er etablert etter omfattande arbeid i avdelingane i dei to fylkeskommunane og med rektorane for dei vidaregåande skulane. Delprosjektet tilrår med utgangspunkt i grunnprinsippa og målsetjingane, korleis Vestland fylkeskommune kan tilby heilskapleg rettleiing og oppfølging innanfor:

- PPT
- oppfølgingstenesta (OT)
- opplæring i bedrift
- vidaregåande opplæring for vaksne

Delprosjekt 1.1-rettleiingstenester har, med utgangspunkt i oppdraget, diskutert ulike problemstillingar om ansvar og plassering av karriererettleiing. I diskusjonane knytt til den administrative organiseringa av sektorar

og avdelingar i Vestland fylkeskommune, har ein hatt ulikt syn på om karriererettleiingstenesta er heimehøyrande i avdeling for opplæring og kompetanse eller i avdeling for innovasjon og næringsutvikling. Avgjersla er at karriere Vestland skal ligge i avdeling innovasjon og næringsutvikling og er såleis ikkje inkludert i denne rapporten.

Jamfør prosjektplanen skal *delprosjekt 1.1-rettleiingstenester* kome med tilråding på rolla, storleiken, organisatorisk plassering og bruk av digitale løysingar/verktøy i rettleiingstenestene. I drøftingar rundt grenseflater mot andre delprosjekt er det avklart at digitale løysingar/verktøy i rettleiingstenestene vert handsama av *Dp 1.7-digitalisering, sluttvurdering, dokumentasjon og IKT*. Prosjektplanen seier vidare at *delprosjekt 1.1-rettleiingstenester* skal vurdere sakkunnigarbeid for PPT og opplæringstiltak for ungdom utanfor arbeid (kvalifiserande tiltak). Desse er ikkje del av denne rapporten fordi rettleiingstenester blir organisert som eigne einingar under avdeling for opplæring og kompetanse. Ein ser det som mest føremålstenleg at leiarar og tilsette vert involvert i etableringa for å få eit eigarskap til organiseringa og korleis tenestene skal gjennomførast. Likevel har seksjon kvalitet i opplæringa ansvar for å trygge kvalitetsutvikling og oppfølging av ulike fagområder innan rettleiingstenester, i tillegg til kvalitetstrygging og etablering av kvalitet og rutinesystem for heile den vidaregåande opplæringa.

Grenseflate mot andre delprosjekt

Delprosjektet har gjort vurderingar og avklaringar opp mot andre delprosjekt med grenseflate mot *Delprosjekt 1.1-rettleiingstenester*. Dette for å avklare kryssingane i oppdraga til dei ulike delprosjekta. *Delprosjekt 1.1-rettleiingstenester* har grenseflate til følgjande delprosjekt:

- 1.2 Opplæring i skule
- 1.3 Opplæring i bedrift
- 1.4 Budsjett og økonomiplan for sektoren
- 1.6 Personalforvaltning og sektorspesifikt reglement
- 1.7 Digitalisering, sluttvurdering, dokumentasjon og IKT
- 1.9 Organisering av sektor og avdeling
- 1.10 Regional kompetanse
- 1.11 Samhandling
- 10.1 Dokument og arkiv
- 2.1 Regional samfunnsutvikling

I drøftingar rundt grenseflater er det bestemt at *delprosjekt 1.1-rettleiingstenester* ikkje skal vurdere og komme med tilråding om:

- Retten til rådgjeving i opplæringslova §9 – 2, på individ nivå og sosialpedagogisk rådgjeving
- Ressursar til rådgjevingstenesta i skulen
- Digitale løysingar/verktøy for rettleiingstenester i skule
- Spesialundervisning (eigen opplæringstilbod for spesialundervisning)
- Ressursar til spesialundervisning
- Samhandling i grunnopplæringa for det 13-årige opplæringsløpet
- Tiltak for integrering for framandspråklege og flyktingar
- Formidlingsarbeid
- Forvaltningsoppgåver knytt til opplæring i bedrift
- Kulturelle skulesekken (samlinga for lærlingar)
- Tilbod og inntak vaksne til vidaregåande opplæring for vaksne
- Tiltak for integrering for framandspråklege og flyktingar
- Fylkeskommunale planar og strategidokument

Delprosjektet har levert innspel til *DP 1.9 organisering av sektor og avdeling* og ein delleveranse med ytterlegare konkretisering av tenestene som grunnlag for bemanningsplan og innplasseringsprosess.

1.2. Delprosjektet har gjort tilrådingar innanfor rettleiingstenester:

- organisering, oppgåver og arbeidsmetodikk
- etablere rettleiingstenester som eigne einingar
- geografisk dekningsområde per eining
- tal stillingsheimlar
- vidare arbeid

2. Oppgåveløysing og organisering

I gjennomgangen av oppgåvene har ein identifisert ei gruppe oppgåver som fordrar direkte kontakt med m.a. elevar, lærlingar, bedrifter, vidaregåande skular, vaksne og ungdom utanfor opplæring. Alle oppgåvene inneberer ei rettleiingsrolle og har fellestrekk i følgjande fagområde: oppfølgingstenesta, pedagogisk-psykologisk teneste, vidaregåande opplæring for vaksne og oppfølging av opplæring i bedrift.

Arbeidsmåtar og oppgåveløysing i dei ulike fagområda heng nært saman med korleis tenestene er organisert i dei to fylkeskommunane. Oppgåveløysing knytt til sektoren sitt arbeid med rettleiing, koordinering og oppfølging for målgruppene er i sterk grad prega av faglege tradisjonar, verkemiddel og kompetanse nytta i samsvar med ulike rutinar, prosedyrar, fullmakter og verktøy.

Tenestene har både system- og individretta perspektiv og høg grad av brukarkontakt. For publikum er tenestene eit viktig møtepunkt med fylkeskommunen.

Oppgåvene som rettleiingstenester skal omfatte, er i dag løyst på ulike måtar, både i og mellom fylkeskommunar.

2.1 Oppgåveløysing og organisering i dagens to fylkeskommunar

I starten av arbeidet med *delprosjekt 1.1-rettleiingstenester* kartla undergruppene oppgåvene og organiseringa av tenestene. Kartlegginga syner at alle tenestene har både system- og individretta oppgåver. Nedanfor følgjer ei avklaring på rettleiingsoppgåvene og organiseringa av tenestene i dag.

Pedagogisk psykologisk teneste

PP-tenesta skal hjelpe elevar, lære kandidatlar, lærlingar og praksisbrevkandidatar med behov for særskilt tilrettelegging av opplæringa.

PP-tenesta sitt mandat er regulert i opplæringslova § 5-6.

Individretta oppgåver rettar seg mot

- sakkunnig instans der opplæringslova krev det
- testing, oppfølging, rapportskriving
- rettleiing og rådgeving kring elevar og lærlingane sine opplæringstilbod
- individuelle samtalar

Systemarbeid og kompetansebygging

- samarbeid kring tiltak og opplæring
- koordinere og legge til rette for skulane sitt utviklingsarbeid og arbeide med pedagogisk rettleiing
- samarbeid med andre instansar som t.d. helsesøster, barnevern, BUP og dei vidaregåande skulane

Tenesta kan m.a organiserast som ei gjennomgåande teneste og/eller ei ikkje gjennomgåande teneste.

Gjennomgåande teneste

Det er i lova opna for at tenesta kan organiserast mellom kommunar eller i samarbeid med fylkeskommunen, som ei gjennomgåande teneste ved at elevane og lærlingane får tenester frå same PP-kontor gjennom heile opplæringsløpet, inkludert opplæring i bedrift. Det er likevel ikkje lov å berre byggje tilbodet på kjøp av tenester etter behov, og alt samarbeid i denne modellen må regulerast i skriftlege avtalar.

Sogn og Fjordane har ei gjennomgåande PP-teneste for heile grunnopplæringa regulert i samarbeidsavtalar mellom kommunale, interkommunale og fylkeskommunale eigarskap.

Ikkje gjennomgåande teneste

Kommunane gir PP-tenestene for barnehage, grunnskule og vaksenopplæring, medan fylkeskommunen gir PP-tenestene for vidaregåande opplæring, både i skule og bedrift.

PP-tenestene for elevar og lærlingar i vidaregåande opplæring i Hordaland er organisert som ei ikkje gjennomgåande PP-teneste, eigd av Hordaland fylkeskommune og organisert saman med oppfølgingstenesta (OT).

Oppfølgingstenesta (OT)

Oppfølgingstenesta arbeidar for og med ungdom som har rett til vidaregåande opplæring til og med det året dei fyller 21 år. Tenesta følger opp ungdom gjennom samtaler og rettleiing og er i nær kontakt med brukarane og samarbeidspartane. Oppfølgingstenesta er regulert i opplæringslova § 3-6 og forskrift til opplæringslova kap. 13.

Individretta oppgåver rettar seg mot

- etablere kontakt med kvar einskild ungdom og tilby rådgiving og oppfølging
- gi alle i målgruppa tilbod om opplæring, arbeid eller andre kompetansegivande tiltak som tek sikte på å føre fram til studie-, yrkes- eller grunnkompetanse

Systemarbeid og kompetansebygging

- arbeide førebyggjande slik at elevar og lærlingar ikkje fell ut av opplæringa
- ha oversikt over alle i målgruppa og over aktuelle tilbod for målgruppa
- koordinere tenester rundt målgruppa og sikre tverretatleg samarbeid

Oppfølgingstenesta for ungdom i Hordaland er organisert saman med PP-tenesta, og er ein eigen seksjon under fylkesdirektøren for opplæring. OT i Hordaland har ei områdefordeling der kvart område er omfatta av nærliggande kommunar.

Sogn og Fjordane har tilsvarende organisering med ti OT-område som har kvar sin koordinator. OT-koordinator er ein funksjon med rektor ved ein vidaregåande skule som fag- og personalansvarleg.

Opplæring i bedrift

Fylkeskommunen skal gje rettleiing og støtte til lærebedrifter og lærlingar gjennom heile læretida. Opplæringa knytt til vidaregåande opplæring i bedrift er knytt til kap. 4 i opplæringslova og forskrift til opplæringslova kap.

6A og 11. Rettleiing og oppfølging av lærlingar og lærebedrifter er ei oppgåve som skjer i nær kontakt med brukarane.

Individretta oppgåver rettar seg mot

- rettleie, følge opp og hjelpe lærlingar/ lærebedrifter
- oppfølging av lære kandidatordninga, praksisbrevordninga og fagbrev på jobb

Systemarbeid og kompetansebygging

- tett kontakt med ungdomskulane og dei vidaregåande skulane

Hordaland fylkeskommune har eigen seksjon for fagopplæring hjå fylkesdirektøren for opplæring med kontorstadar i Bergen, på Stord og i Norheimsund.

I Sogn og Fjordane er opplæring i bedrift eit eige team hjå fylkesdirektøren for opplæring med kontorstadar på Leikanger, i Førde og på Nordfjordeid.

Vidaregåande opplæring for vaksne

Rettleiing av vaksne som ynskjer vidaregåande opplæring tek utgangspunkt i behov og livssituasjon sett opp mot moglegheiter. Vidaregåande opplæring for vaksne skal finne den kortaste og mest føremålstenlege vegen fram til ein sluttkompetanse. Vidaregåande opplæring for vaksne er regulert i opplæringslova § 4A-3.

Individretta oppgåver rettar seg mot

- kartlegging, rettleiing, realkompetanse- og vurderingsordninga og innsøking til vidaregåande opplæring for vaksne
- rettleiing om t. d godkjenning av fag og tidlegare utdanning
- rettleiing i høve praksiskandidatordninga

Systemarbeid og kompetansebygging

- samarbeid med kommunane, arbeidslivet og NAV

Hordaland fylkeskommune har fem regionale vaksenopplæringsssenter plassert på fem vidaregåande skular. Sentera er komplette i den forstand at dei har ei samanhengande tenesterekke; frå informasjon til gjennomføring av opplæringstilbod.

I Sogn og Fjordane er heile tenesterekka organisert frå sentraladministrasjonen, men når den vaksne er teken inn på eit opplæringstilbod, er det utdanningsinstitusjonen som er ansvarleg for oppfølginga. I Sogn og Fjordane er opplæringa for vaksne hovudsakleg plassert på fire vidaregåande skular.

Presentasjonen ovanfor viser at tenestene i dei to fylkeskommunane i dag. Delprosjektet sitt oppdrag er å vurderer korleis ein, i samsvar med krava i opplæringslova, skal sikre ei heilskapleg, god rettleiing, koordinering og oppfølging. Med utgangspunkt i grunnprinsippa og målsetjingar for prosjektet, skissert i kap. 1.1, har *Delprosjekt 1.1-rettleiingstenester* tolka «å sikre heilskap» slik:

Brukaren skal få, og rettleiingstenestene skal gje, ei heilskapleg teneste. Det føreset god struktur, samhandling og likeverd mellom fagområda som føreset nødvendige forventningsavklaringar og ei felles målsetting til det beste for brukaren. Det må vektleggast at rettleiingstenestene gir ei einsretta fleirfaglege oppfølging som legg grunnlag for lærelyst og læring hjå ungdom og vaksne.

2.2 Utfordringar med dagens organisering og oppgåveløysing?

I denne delen av rapporten peikar delprosjektgruppa på utfordringar med dagens organisering og oppgåveløysing.

Hordaland og Sogn og Fjordane sine rettleiingsoppgåver er i dag organisert separat, det vil seie tenestevís/fagvís. Når tenestene ikkje er samla, og må involvere fleire leiarar og system, kan det vere utfordrande å levere ei heilskapleg teneste. Med dagens separate organisering kan det til dømes krevje ekstra mykje tid og ressursar å organisere og gjennomføre m.a møte (med brukarar og internt) og hente inn fullmakter og avklaringar hjå ulike leiarar for å etablere føremålstenlege tiltak. Likeeins utfordrar organiseringa at nødvendig informasjon og kunnskap om elev og lærling i overgangsarbeid, kjem til nytte i oppgåveløysinga og i tiltaksetableringa. Separat organisering internt saman med ulike strukturar i den eksterne samhandlninga, kan også gjere samarbeidet mellom fylkeskommunen, kommunane og eksterne aktørar som NAV, høgskular og universitet både tid- og ressurskrevjande.

Kvaliteten i brukarrelasjonen blir påverka av forhold både i dei eksterne og dei interne relasjonane. Det er såleis viktig for kvaliteten på rettleiingstenester at samhandlingsstrukturane legg grunnlaget for lærelyst og læring for ungdom og vaksne.

2.3 Korleis organiserer og utfører vi oppgåva/oppgåvene som ein fylkeskommune?

I arbeidet med organisering av sektor og avdeling vart det vedteke at rettleiing, oppfølging og oppgåver som krev direkte kontakt med elevar, lærlingar, bedrifter, vidaregåande skular, vaksne og ungdom utanfor opplæring skulle etablerast i seks rettleiingseiningar med ulik storleik og plassering, avhengig av by og distrikt.

Organiseringa skal gje brukarane nærleik, likeverd, samhandlning og dynamikk. For å nå desse føringane må oppgåvene, skissert i kap 2.1, tilpassast målgruppene sine behov. God organisering av tenestene handlar om gode strukturar og rammer som dei tilsette kan utføre arbeidet sitt innanfor. Organiseringa skal styrke gjennomføringsevna. Rettleiingstenester må ha ein struktur som er tilpassa og innretta mot brukarane sine behov. Oppgåvefordelinga må vere slik at dei tilsette sin kompetanse blir nytta i størst mogleg grad. Erfaringar frå Akershus fylkeskommune tilseier at ei god oppgåvefordeling styrker kjensla av samhald og fellesskap hjå dei tilsette. *Delprosjekt 1.1-rettleiingstenester* ser det derfor som mest føremålstenleg at leiarar og tilsette vert involvert i etableringa for å skape eit eigarskap til korleis tenestene skal utviklast, organiserast og gjennomførast.

Elevar, lærlingar, vaksne, skular og bedrifter har ulike grunnar for å søke rettleiingstenester hjå fylkeskommunen, men alle har trong for ei teneste som er «nær» og brukarvenleg. Grunnlaget for at tenesta skal opplevast som nær, likeverdig og handlekraftig blir lagt i det første møtet med brukaren. Brukaren har ulike forventningar og behov for tenesta; frå informasjon til personleg rettleiing og oppfølging. Rettleiingstenestene skal imøtekomme kvar einskild sitt behov med tiltak av høg kvalitet.

Tabellen nedanfor viser kva tenestene har til felles i høve rettleiing, koordinering og oppfølging og kompetansekrav.

Tabell a)

Tenester	Målgrupper for rettleiing , koordinering og oppfølging		Kompetanse		Samhandlingspartar
	Felles	Detaljert	Felles	Særskilt	
Pedagogisk psykologisk teneste	<ul style="list-style-type: none"> • ungdom • vaksne • føresette • vidaregåande skular • bedrifter/opplæringskontor • samhandlingspartane 	<ul style="list-style-type: none"> • ungdom (før det kalenderåret du fyller 25 år) • føresette • vaksne (det året du fyller 25 år) • vidaregåande skular • bedrifter/opplæringskontor 	<ul style="list-style-type: none"> • rettleiing • kommunikasjon • kartleggingskompetanse • pedagogikk • læreplanverket for Kunnskapsløftet med fag- og timefordelinga, tilbudsstrukturen og krav til sluttvurdering. 	<ul style="list-style-type: none"> • spesialpedagogikk • psykologi • testkompetanse 	<p>Nasjonale Partar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utdir • kompetanse Norge • NOKUT • lånekasse for utdanning • stat.ped • helsedirektoratet <p>Regionale partar</p> <ul style="list-style-type: none"> • fagskule • helse vest • barnevernet • fylkesmannen • UH sektor • NAV • kommunar (KS) • NHO • LO
Oppfølgingstenesta		<ul style="list-style-type: none"> • ungdom (16-21 år som står utanfor vidaregåande opplæring) (kan bli utvida til 15-24 år) • føresette • vidaregåande skular • bedrifter/opplæringskontor 	<ul style="list-style-type: none"> • samsjelsprosessar/samarbeidsevne • systemforståing (ygg) • regelverk, opplæringsloven med forskrifter og forvaltningsloven • arbeidslivet sine speleregler • næringsliv, behov for arbeidskraft • kulturforståing (fleirkulturell) • formell kompetanse 		
Vaksenopplæring		<ul style="list-style-type: none"> • vaksne (det året du fyller 25 år) • vidaregåande skular • bedrifter/opplæringskontor 			
Oppfølging av vidaregåande opplæring i bedrift		<ul style="list-style-type: none"> • vidaregåande skular • bedrifter/opplæringskontor • ungdom • vaksne • føresette • kommunane 			

Rettleiingstenester er sett saman av personer med ulik fagbakgrunn og ulik kompetanse, og målet om å finne den beste løysinga for brukaren bestemmer kva kompetansar ein set saman og korleis ein nyttar desse. Oppgåvene er både førebyggjande og støttande for ungdom og vaksne si opplæring og vil i hovudsak bestå av; informasjon, kartlegging, testing , rettleiing, saksutgreiing (sakkunnig vurdering), sakshandsaming, etablering og oppfølging av tiltak og einskildsaker.

Kompetansen internt og samhandling med eksterne partar på tvers av forvaltningsnivå gir samla kunnskap, innsikt og røyndomsforståing og ein effekt som er større enn summen av partane sitt bidrag kvar for seg. Tverrfagleg samansetting av kompetanse og teamorganisering gjer det lettare å ta utgangspunkt i kvar einskild brukar sine hjelpebehov og skape gode tiltakskjeder som gir brukarane gode føresetnadar og større føreseielegheit for å nå brukarane sitt mål. Ein avgjerdande suksessfaktor for tenesta er at ho har handlingsrom nok til å fungere optimalt, slik at organisering, oppgåvefordeling og arbeidsformer kan medverke til kvalitetsforbetring på fleire måtar og områder.

2.4 Vinning og nytteverdi

Sektoren sitt oppdrag er å gje kvar einskild tilpassa opplæring i eit trygt og læringsfremjande miljø. Rettleiing og førebygging på alle nivå er avgjerande for at ungdom og vaksne skal kunne ferdast trygt gjennom heile opplæringa. Rettleiingstenester møter kompliserte spørsmål som sjeldan har sikre svar, og tenestene sin funksjon er å støtte ungdom og vaksne i opplæringa.

For brukarane

- Rettleiingstenester kan yte rask og fullgod teneste.
 - Grad av kompleksitet og tenestebehov vil variere frå person til person. Mange ungdommar og vaksne klarer å handtere situasjonen ved eigen innsats eller med støtte frå nettverk eller sjølvhjelpstilbod. Dei som har behov for hjelp kan gjennom rettleiingstenester få hjelp hjå fagpersonar som samhandlar tverrfagleg til brukaren sitt beste.
- Effektiv tilgang for brukarane.
 - Når rettleiingstenestene er koordinert, organisert og utforma i eit brukar- og meistringsperspektiv, slepp ungdom og vaksne og bli sendt frå fagområde til fagområde.
- Kompetanse til å sjå heilskap.
 - Fleire brukarar kan ha ei kompleks problemstilling som samordna rettleiingstenester saman vil ha føresetnadar for å løyse fordi ein har fleirfagleg kompetanse

- Tilsette er «tett på»
Desentraliserte rettleiingstenester vil kunne gje tenester til ungdom og vaksne i deira læringsmiljø og stimulere til vidareutvikling og forbetring av tenestetilbodet.
- Samla informasjon
Gjennom felles informasjonsarbeid er det lettare for brukaren å få oversikt over tenestene.

For tilsette

- Eit breiare fagleg perspektiv på ungdom og vaksne sine behov og livssituasjon.
Rettleiingstenester legg til rette for deling som vil supplere, utfylle og gje breiare fagleg kunnskap om brukaren sitt behov og livssituasjon. Det vil også opne for nye mogelegheiter til å organisere og utvikle tenestene gjennom systematisk fleirfagleg arbeid for jamleg å betre kvaliteten.
- Djupnekunnskap for tverrfaglege løysingar
Inga einskild faggruppe har, eller vil kunne utvikle, tilstrekkeleg djupnekunnskap på alle kunnskapsfelt i rettleiingstenester, men fagområda sine kompetansar kompletterer kvarandre og gir naudsynt kompetanse. Å kjenne andre aktørar og tenester er viktig for å kunne yte ei fullgod teneste for den einskilde brukar.
- Kompetanseheving
Samhandling mellom dei ulike kompetansane vil gje auka fagleg innsikt og vere med på å utvide kompetansen til kvar einskild tilsett og kvar einskild kompetanse

2.5 Ressursberekning

Rettleiingstenester skal ha kontakt, rettleie, etablere tiltak og følgje opp ungdom og vaksne slik at dei gjennomfører opplæringa. Ei målsetjing *delprosjekt 1.1-rettleiingstenester* har lagt til grunn i framlegg til ressursberekning er at ungdom, vaksne lærebedrifter og skular skal ha tettare oppfølging enn dei har i dag.

Ein måte å fordele ressursane mellom rettleiingseiningane er å ta utgangspunkt i andelen av elevar og lærlingar som er busett i kvar av områda. Samstundes bør ein gjere ei mindre justering der ein kompenserer for tenester med store geografiske område. Til liks vil ein i Bergen kunne møte fleire elevar og lærlingar på ein gong, noko som vil kunne rasjonalisere tidsbruken.

	Vestland nord	Indre Vestland	Vestland sør	Bergen og omeign sør	Bergen og omeign vest	Bergen og omeign nord	Sum
Tal elevar	3400	2700	2500	3900	9400	3100	25000
Tal lærlingar	1100	800	1000	800	1700	800	6200
Andel av elev/lærling	15 %	11 %	11 %	15 %	35 %	13 %	
Tal stillingar	18	15	14	15	36	13	111

Med ein slik forenkla modell for ressurstildeling legg ein til grunn at tal ungdomar i oppfølgingstenesta og tal vaksne med behov for vidaregåande opplæring fordeler seg i Vestland fylkeskommune på line med korleis tal elevar og lærlingar fordeler seg.

Tenestene må organiserast slik at ein sikrar tilstrekkeleg med ressursar til dei ulike oppgåvene som skal løysast. Det er eit viktig prinsipp at ressursbruken må styrast mot dei oppgåvene som til ei kvar tid har størst ressursbehov. I dette ligg ei erkjenning av at dette er oppgåver og tenester der omfanget vil variere over tid og i mellom dei ulike delane av fylket. Rettleiingstenestene vil på denne måten sikre at fylkeskommunen klarar å rette ressursane mot behovet meir fleksibelt enn ein har klart med dagens organisering.

3. Sentrale politiske avklaringspunkt

Sogn og Fjordane har ei gjennomgåande PP-teneste for heile grunnopplæringa regulert i samarbeidsavtalar mellom kommunale, interkommunale og fylkeskommunale eigarskap. PP-tenestene for elevar og lærlingar i vidaregåande opplæring i Hordaland fylkeskommune er organisert som ei ikkje gjennomgåande PP-teneste, eigd av Hordaland fylkeskommune og organisert saman med oppfølgingstenesta (OT).

Grunna ulik eigarskap av PP-tenestene i dei to fylka i dag fann *delprosjekt 1.1-rettleiingstenester* det naudsynt å førebu kommunane i Sogn og Fjordane på at det kan bli endringar i eigarskapen for PP-tenestene i Sogn og Fjordane etter 2020.

Fylkestinget i Sogn og Fjordane handsama i FT-sak 36/2018, *Oppseiing av avtalane om kjøp av PP-tenester*, og gjorde følgjande vedtak:

1. Avtalar med kommunar om kjøp og sal av PP-tenester vert vidareførte slik at avtalane er gyldige til 31.12.2019.
2. Avtalar med kommunar om kjøp og sal av PP-tenester vert sagt opp frå 01.01.2020.

Fellesnemnda handsame i PS-sak 54/2018, *Pedagogisk psykologisk teneste si framtidige innretning på eigarskap* gjorde følgjande vedtak:

1. Vestland fylkeskommune skal eige eiga PP-teneste.
2. Vestland fylkeskommune kan inngå avtalar om sal av PP-tenester til kommunar. Prosjektleiaren får fullmakt til å inngå slike avtaler.

Med bakgrunn i desse vedtaka skal Vestland fylkeskommune eige eiga PP-teneste, og prosjektleiar har fullmakt til å organisere tenestene.

4. Tilråding

Brukarane sine behov er ofte samansette, og med behov for fleire tenester parallelt. Det stiller krav til at fylkeskommunen samordnar tilgrensande tenester og legg til rette for at desse kan samordnast for å nå ei heilskapleg oppgåveutøving.

Ved å samlokalisere tenestene innanfor oppfølgingstenesta, pedagogisk-psykologisk teneste, vaksenopplæring, og oppfølging av vidaregåande opplæring i bedrift, oppnår ein tverrfagleg samhandling. Ei slik organisering legg betre til rette for likeverdige tenester enn om tenestene er organiserte som del av opplærings- og kompetanseavdelinga, eller på dei vidaregåande skulane. Føringa om å sikre endrings- og utviklingskapasitet vil lettare kunne innfriast i ein modell der tenestene er organisert saman. Fleirfagleg samhandling vil komplettere kompetansen som rettleiingstenestene treng i arbeidet sitt. I tillegg krev området samhandling på tvers av forvaltningsnivåa og samarbeid med eksterne aktørar, noko det vil ligge godt til rette for i desentraliserte einingar.

Tenesta skal ha verdi både for system og individ, og ho skal oppfattast som nær og brukarvenleg. Nærleik og god tilgang betyr mellom anna at elevar og lærlingar møter aktuelle fagtenester i sitt læringsmiljø, medan faste opningstider vil vere viktig for andre brukarar.

Einingar og geografisk plassering

Delprosjekt 1.1-rettleiingstenester gjer framlegg om at rettleiing, oppfølging og oppgåver som krev direkte kontakt med elevar, lærlingar, bedrifter, vidaregåande skular, vaksne og ungdom utanfor opplæring vert etablert som seks rettleiingseiningar med ulik storleik og plassering avhengig av by og distrikt, jamfør tabellane nedanfor.

Namna på einingane er førebels ikkje endeleg avklart.

Vestland nord	
Skule	Bydel/ kommune
Måløy vidaregåande skule	Kinn
Eid vidaregåande skule	Stad
Stryn vidaregåande skule	Stryn
Firda vidaregåande skule	Gloppen
X	Bremanger
Flora vidaregåande skule	Kinn
Hafstad/Mo og Øyrane vidaregåande skule	Sunnfjord
Dale vidaregåande skule	Fjaler
X	Askvoll
X	Hyllestad
X	Solund

Indre vestland	
Skule	Bydel/ kommune
Sogndal vidaregåande skule	Sogndal
Sygna vidaregåande skule	Privat
X	Vik
X	Luster
Årdal vidaregåande skule	Årdal
X	Lærdal
Sogn jord- og hagebrukskule	Aurland
Voss Gymnas	Voss Herad
Voss vidaregåande skule	Voss Herad
X	Ulvik
X	Eidfjord
Høyanger vidaregåande skule	Høyanger

Bergen og omland – nord	
Skule	Bydel/ kommune
X	Gulen
Austrheim vidaregåande skule	Austrheim
X	Modalen
X	Masfjorden
X	Fedje
X	Samanger
X	Vaksdal
Knarvik vidaregåande skule	Alver
Manger f.hgsk.	Alver
Osterøy vidaregåande skule	Osterøy
Åsane vidaregåande skule	Bydel: Åsane
Arna vidaregåande skule	Bydel: Arna
Kvam vidaregåande skule	Kvam
Framnes vidaregåande skule	Privat
Tertnes vidaregåande skule	Bydel: Åsane

Bergen og omland vest (sentrum/vest)	
Skule	Bydel/ kommune
Sotra vidaregåande skule	Øygarden
Årstad vidaregåande skule	Bydel: Bergenhus
Askøy vidaregåande skule	Askøy
Hop vidaregåande skule	Privat
Hysingen, inkl Hjeltnes	Bydel: Bergenhus
Bergen katedral skole inkl. Kyrre	Bydel: Bergenhus
Amalie Skram vidaregåande skule	Bydel: Bergenhus
St. Paul	Privat
Danielsen (intensivgymnas)	Privat
Bergen private gymnas	Privat
Metis Akademiet vidaregåande skule	Privat
Langhaugen vidaregåande skule	Bydel: Bergenhus
Nye Laksevåg og Bergen maritime vidaregåande skule	Bydel: Bergenhus
<i>Nye fagskulen</i>	Bydel: Bergenhus
Fyllingsdalen vidaregåande skule	Bydel: Fyllingsdalen
Olsvikåsen vidaregåande skule	Bydel: Laksevåg
Akademiet Bergen FPG as	
Fana private gymnas	

Bergen og omland sør	
Skule	Bydel/ kommune
Austevoll vidaregåande skule	Austevoll
Os gymnas	Bjørnefjorden
Os vidaregåande skule	Bjørnefjorden
Kongshaug vidaregåande skule	Privat
Krokeide vidaregåande skule	Privat
Fusa vidaregåande skule	Bjørnefjorden
Slåtthaug vidaregåande skule	Bydel: Fana
Stend vidaregåande skule	Bydel: Fana
Nordahl Grieg vidaregåande skule	Bydel: Ytrebygda
Sandsli vidaregåande skule	Bydel: Ytrebygda
Rudolf Steinerskolen i Bergen	Bydel: Fana
Steinerskolen på Skjold	Bydel: Fana

Vestland sør	
Skule	Bydel/ kommune
Odda vidaregåande skule	Ullensvang
Kvinnherad vidaregåande skule	Kvinnherad
Stord vidaregåande skule	Stord
X	Etne
X	Sveio
Bømlo vidaregåande skule	Bømlo
Rubbestadnes vidaregåande skule	Bømlo
Fitjar vidaregåande skule	Fitjar
X	Tysnes

Ressurs

Delprosjekt 1.1-rettleiingstenester har utarbeidd eit framlegg til samla stillingsheimlar for dei ulike rettleiingstenester. Rettleiingstenester er ei betydeleg omlegging av organiseringa, arbeidsmetodikken og oppgåveporteføljen for sektoren, men naudsynt for å gje brukarane komplette tenester.

Berekninga syner at med seks rettleiingseiningar er det eit samla behov for om lag 111 stillingsheimlar. Framlegget om tal stillingsheimlar bygger på tal elevar, lærlingar og vaksne, i tillegg til innbyggartal i kommunar/bydelar. Omfanget av oppgåvene til rettleiingstenester har fått ulik vekt i berekninga av tal stillingsheimlar.

	Vestland nord	Indre Vestland	Vestland sør	Bergen og omeign sør	Bergen og omeign vest	Bergen og omeign nord	Sum
Tal elevar	3400	2700	2500	3900	9400	3100	25000
Tal lærlingar	1100	800	1000	800	1700	800	6200
Andel av elev/lærling	15 %	11 %	11 %	15 %	35 %	13 %	
Tal stillingar	18	15	14	15	36	13	111

Alle dei seks rettleiingseiningane må ha tilstrekkeleg storleik til å ta vare på og utvikle etablerte fagmiljø. Med høge krav til kompetanse og samanfall i kompetansane vil tilsette kunne bruke kunnskap og erfaring på fleire oppgåver, og gje heilskap og fleksibilitet nok i oppgåveløysingane.

5. Andre kritiske avklaringspunkt

Delprosjekt 1.1-retteiingstenester tilrår vidare at den praktiske samhandlinga, fordelinga av ansvar og oppgåver og utforming av tenestene må tilpassast lokale tilhøve og i samarbeid med leiarane og tilsette i tenestene. Vidare må det:

- utarbeidast etablerings- og oppstartplan per eining med ressursar til å gje nødvendig handlingsrom (økonomi, stillingar og mynde o.l)
- avgjerast fysisk plassering
- gis fagleg vurdering av bygningsmessige behov og endringar
- i heile fylkeskommunen utgreiast korleis tenester med høg publikumskontakt kan samordnast slik at fylkeskommunen står fram som **ei dør**, til dømes Karriere Vestland (Innovasjon og næring og integrering (Kultur, idrett og integrering)